

misunder dem det ikke; det er ikke den Side af Sagen, jeg vil have frem — medens de lade deres Tjenestekarle gaa for Lud og koldt Vand? Og kan det ikke bidrage noget til, at de danne dem Klubber paa Gader og Kroer og hos Høfere? Saa vil jeg ogsaa spørge, om Sogneraadene, som ere jatte til at passe paa, at der ikke findes Smugtroer og den Slags Ting, ere paa-passende med det, eller om de ikke i Regelen se igennem Fingre med noget saadant, indtil Politimesteren kommer. Have Sogneraadene eller Landboerne ikke selv ønsket Høfer ved Høfer og Brændevinsudstækning ved Brændevinsudstækning? Hvorfor saa skyde det over alene paa Karlene, som de ikke kunne lide. Lad os tænke paa, at der kunde mulig være andre Marsager dertil, end Toldlovgivningen. Og jeg vil føje til: Jeg tror ikke, det hjælper stort med de tre Dre gennem Toldlovgivningen, saa det er vel bedst, vi blive ved det, vi tidligere have været enige om, at Forbedring i alle saadanne Forhold i By og Land maa hellere komme indvortes fra end udvortes eller rettere ved aandelig Paavirkning end ved ydre Foranstaltninger; det holder kun, naar det kommer gennem Opdragelse og Paavirkning, saa det ikke bliver: fordi jeg skal, men fordi jeg vil. Men saa siger man, at man vil vinde Kvindernes Gunst ved dette Lovforslag. Det er et smukt Formaal, og jeg har hørt sige, at naar man taler om de ni Tiendedele af Befolkningen, har man vist ment alle Kvindernes og saa henimod ni Tiendedele af Mændene. Nu vil jeg se paa Grunden dertil. Der gives jo de selvbestattende, Højrekvinderne. Jeg tvivler ikke om, at De ere meget glade ved, at De have opgivet Fordringen paa Medsættelse af de indirekte Skatter og stillet det saaledes, at naaget de indirekte Skatter ere voksede til en saa umaadelig Højde, som ingen har drømt om, paa Grund af disse forældede og efter de da værende Forhold givne Toldlove, lader man dem paa dette Tidspunkt beholde Skatten ubestaaet og giver den samme Anledning til at sige Nar for Nar. Jeg tvivler ikke om, at alle Højrekvinder og navnlig de krigsministerielle Kvinder ere meget glade derfor, men jeg spørger da, om De ikke havde kunnet vinde disse Kvinder lige saa godt, hvis De havde sat en Formue- og Indtægtsstat i Stedet for Alskatten som Betingelse for Sukkertoldens Ophævelse; thi De vide jo, at disse patriotiske Kvinder ofre selv deres dyreste Smykker paa Hr. Krigsministerens Alter, og De vilde vist med Glæde gaa ind paa, at ej blot Højremændene, som hidtil have holdt Selvbestatningen oppe, men og=

faa de velhavende Venstremænd — thi saadanne gives der — kom til at tage Del i Statskassens Udgifter ved ekstra Stat under vor fortsatte provisoriske Regering. Jeg er altsaa ikke sikker paa, at De lægge Dem særlig Gunst og Yndest til hos den Del af Kvinderne. Saa kan der gives Kvinder, det vil jeg indrømme — jeg er ikke sikker paa, at der er mange — som f. Eks. kunde sige, naar dette dejlige Lovforslag nu var bleven til Lov: Se nu Barn, din Fader drog i Beding for at forsvare vor Frihed, han kom tilbage med Sindet i Lænker, men med Syltetøjet i Kruffen; det er dog en rar Fader. Der kan gives dem, som kunne fornøje sig med den Tankegang, men jeg tror ikke, der er mange. Jeg tror, de ærede Herrer kende for lidt til Befolkningen og navnlig til Kvinderne, naar de tro, at de kunne vinde deres Gunst ved den Dale, frjvindede Kvinders Gunst ved at byde dem Syltetøj i Stedet for Grundloven. Jeg tror, der gives en Klasse Kvinder, og det er vist langt det største Antal, som siger: Have vi savnet Syltetøjet siden 1ste April 1885 sammen med Grundloven, lad os saa ikke støtte Provisorismen for at saa Syltetøjet, men lad os hjælpes ad hjemme og ude for at saa Friheden tilbage, saa fik det gaa med Syltetøjet som det kunde, og maaste komme det derefter, og kommer det saa, saa vil det smage bedre. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det bliver det største Antal, der vil tale saaledes. Naar derfor de Herrer true os med, at nu kunne vi have det saa godt, som ikke kunne følge den nye Politik, og naar vi nu komme ud, som det ærede Medlem fra Alsens (Berntsen) sagde i Jorgaars, saa skulle vi slaas flade — det var ikke Udtrykket — men vi skulle saadan saa, naar vi her vove at staa de Herrer imod, vover jeg i den Anledning at spørge det ærede Medlem: Naar vandt han Sejre paa Valgdagen, efter at han har opgivet den tidligere førte Politik mod Ministeriet? Jeg mindes ikke, at det ærede Medlem og hans Meningsfæller have mange Sejre, de kunne brovte af. Kan det ærede Medlem ikke erindre, hvordan det gik „Gammel Nylsgaard“ den 21de Januar? (Berntsen: Jeg hørte ikke til dem.) Ja, men jeg skal dog betro det ærede Medlem, at min forrige Sidemand, som alle ville erkende var en brav og dygtig Mand, stod paa samme Side som det ærede Medlem i Sukkeret. Han har bestemt forlangt Sukkertoldens Ophævelse. Han kom hjem i sin Kreds, og jeg tvivler ikke om, stønt jeg ikke veed det, at han har regnet sig det til Fortjeneste for at vinde alle Kvinder, og gennem Kvinderne